

eurONATUR

BirdLife
INTERNATIONAL

Društvo za opazovanje in
proučevanje ptic Slovenije
Tržaška cesta 2
SI – 1000 Ljubljana
Slovenija
T +386 1 426 58 75
F +386 1 425 11 81
dopps@dopps.si
www.ptice.si

SPOROČILO ZA JAVNOST

Za takojšnjo objavo

31. marec 2020

Kralj neba obležal zastrupljen na polju

*Osebka kritično ogrožene vrste ujede, najdena zastrupljena v bližini Pragerskega.
Kdo je krivec?*

Pred dobrima dvema tednoma smo bili na Društvu za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije s strani LD Črešnjevca obveščeni, da se pri zadrževalniku Medvedce pri Pragerskem nahajata dve obnemogli večji ujadi. Naša ornitologa sta se takoj odpravila na teren. Ob pomoči predstavnice LD Črešnjevca sta prečesala območje ter na njivski površini SZ od zadrževalnika Medvedce našla prvo odraslo ptico vrste belorepec (*Haliaeetus albicilla*). Ta odrasel belorepec je bil v izjemno slabem stanju in ni mogel leteti, srfotal je dobra dva metra, nato pa obnemogel z razprtimi peruti. Drugi mladosten belorepec je bil od prvega oddaljen približno 400 metrov. Ta se je s tal sicer dvignil in poletel, vendar le za 20 metrov, nakar je omagal. Ornitologa sta oba belorepca varno ujela in ju še isti dan predala v veterinarsko oskrbo v Zatočišče za prosto živeče živali na Muti. Mladosten osebek je obročan z madžarskim obročkom maja 2017 v Balatonlelle, Somogy na Madžarskem.

Oba belorepca sta bila ob najdbi obnemogla, blatna in umazana, kar kaže na to, da sta bila na lokaciji že vsaj dober dan. Sumimo, da sta bili ptici zastrupljeni, na kar so kazali tudi njihovi klinični znaki ob najdbi - nekoordinirano gibanje, slabotnost, mišično - živčne kontrakcije in pospešeno dihanje. Strup je bil zelo verjetno počasi delujoč, a živali pri takšni zastrupitvi izjemno trpijo.

Belorepec je v Sloveniji zavarovana vrsta, prav tako je vrsta na Rdečem seznamu ogroženih ptic gnezdil Slovenije (Uradni list RS, št. 82/02, z vsemi spremembami), kjer je opredeljen kot kritično ogrožena vrsta. Gre za redko in maloštevilno vrsto z velikim naravovarstvenim

pomenom za celotno državo in mednarodno skupnost. Izguba že enega osebka ima velik udarec na stabilnost celotne populacije, ki je v Sloveniji majhna in šteje zgolj 8 – 11 parov¹.

Zastrupitve ptic na Dravsko - Ptujskem polju niso redkost. Leta 2015 je prišlo do nezakonite zastrupitve petih osebkov rjavih lunjev (*Circus aeruginosus*) in enega osebka krokarja (*Corvus corax*) na Natura 2000 Črete. Drugi primer množične zastrupitve ptic se je zgodil aprila 2018, ko je na območju Ptujskega jezera poginilo 167 osebkov rečnih galebov (*Chroicocephalus ridibundus*) in pet ujed. V manjšem obsegu se je zastrupitev galebov ponovila tudi aprila 2019. Kljub preiskavam in vključenosti pristojnih inštitucij, vzroki zastrupitve v teh primerih niso bili odkriti. Dopuščamo možnost, da je vzrok teh zastrupitev zaradi podobnega vzorca pojavljanja enak. Podrobnih podatkov o verjetnem vzroku zastrupitve belorepcev še nimamo, ptici pa na srečo dobro okrevata in ju bo kot kaže možno vrniti v naravo. Na društvu ob tem pozivamo vse pristojne organe k temeljiti preiskavi primera in odločnemu ukrepanju.

Na DOPPS se od leta 2018 v okviru projekta Adriatic Flyway 4 - »Proti nezakonitemu ubijanju ptic na jadranski selitveni poti«, ukvarjamo tudi s problematiko nezakonitega zastrupljanja ptic v Sloveniji. Na osnovi podatkov in trenutnem poznavanju problematike ocenjujemo, da je v Sloveniji letno nezakonito zastrupljenih med 100 – 500 ptic. Primere nezakonitega zastrupljanja je zelo težko odkrivati, saj se ta dejanja dogajajo dokaj razpršeno. Pogosto pa med ljudmi tudi niso prepoznana kot prekršek, ki bi ga bilo potrebno prijaviti. Zato ob tem nesrečnem dogodku pozivamo vse ljubitelje narave in ptic, da tudi takšne dogodke prijavijo na dopps@dopps.si ali številko policije 113.

Konec sporočila!

Za dodatne informacije pokličite:

- Tjaša Zagoršek, 031 439 051, skype: tjasa.zagorsek
- Tilen Basle, 051 636 224

DOPPS – Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije je nacionalno društvo, ki se ukvarja z varstvom ptic in deluje od leta 1979. Poslanstvo DOPPS je varstvo ptic in njihovih habitatov z naravovarstvenim delom, raziskovanjem, izobraževanjem, popularizacijo in s sodelovanjem. S preko 1000 članov in 18 zaposlenimi je DOPPS najmočnejša nevladna naravovarstvena organizacija v Sloveniji. DOPPS je slovenski partner svetovne zveze za varstvo ptic BirdLife. Za več informacij glej <http://www.ptice.org>.

EURONATUR je nemška naravovarstvena fundacija, ki se ukvarja z organiziranjem in financiranjem naravovarstvenih projektov v srednji in jugovzhodni Evropi. <https://www.euronatur.org/> Projekte za varnejšo selitev ptic na jadranski selitveni poti organizira že vrsto let po vseh državah Balkana. Tokratni projekt financira v sodelovanju s fundacijo MAVA <http://mava-foundation.org/>

¹ Vrezec, A., Bordjan, D. (2019). Belorepec. pp 234-235. In: Mihelič, T., Kmecl, P., Denac, K., Koce, U., Vrezec, A., Denac, D. (eds.): Atlas ptic Slovenije. Popis gnezdičk 2002-2017. DOPPS, Ljubljana.

Priloga:

- Fotografija 1: Odrasel belorepec v letu. Foto: Alen Ploj
- Fotografija 2: Odrasel osebek belorepec je bil ob najdi v izjemno slabem stanju. Foto: Neža Kocjan
- Fotografija 3: Mladosten osebek belorepca - obročkan z madžarskim obročkom maja 2017 v Balatonlelle, Somogy na Madžarskem. Foto: Neža Kocjan